

20/03/2020

אל: נשיאי המוסדות להשכלה גבוהה בישראל
מאת: בשער – קהילה אקדמית למען החברה בישראל

מכובדיי,

מדינת ישראל ובתוכה מערכת ההשכלה הגבוהה עוברים ימים של מאבק בהשלכות הקשות של מגפת וירוס הקורונה שאנו נמצאים בעיצומה.

דווקא בימים אלו בהם המערכת האקדמית מגויסת ואנו עושים הכל כדי למלא את שליחותינו בתחומי ההוראה, המחקר והתרומה לקהילה, הכרחי וחשוב לשמור על עקרונות וערכי האקדמיה. על פי פרסומים הנוגעים לתעסוקת מגזרים שונים במוסדות להשכלה גבוהה, אנו מזהים שחיקה של שני עקרונות יסוד ומבקשים מכם לפעול בנחרצות להגנה עליהם.

הראשון הוא **החופש האקדמי המוסדי**. סעיף 15 בחוק המל"ג קובע כי "מוסד מוכר הוא בן חורין לכלכל ענייניו האקדמיים והמינהליים, במסגרת תקציבו, כטוב בעיניו." בהתאם, ההחלטה על תעסוקת חברי הסגלים השונים בימי הקורונה חייבת להעשות תוך הענות מלאה להנחיות משרד הבריאות, כשהביצוע הוא ע"פ החלטת הנהלות המוסדות, ולא לפי תכתיבי גורם חיצוני. אנחנו רואים בדאגה רבה מגמה של התנהלות ע"פ צווים ממשלתיים והתיישרות מיידית של מוסדות להשכלה גבוהה לפיהם, ללא שיקול דעת עצמאי ובמקרים מסוימים עוד לפני שצווים אלו נחתמו פורמלית.

העקרון השני הוא **עקרון הסולידריות**. אנחנו מודאגים מאוד ממצב שבו הסולידריות המוסדית בתוך קהילת האקדמיה נפגעת. אנחנו קהילה אחת בה קיימת שותפות בין הסגלים. הפגיעה בתנאי העסקה של מגזרים שונים אמורה להיות מידתית, עניינית ושוויונית ככל האפשר. יש להימנע ככל האפשר מפגיעה בשכר, וראוי לבנות רשת ביטחון וערבות הדדית לאלו ששכרם יפגע. למשל, ככל שמדובר ב"דילול העסקה" הנובע מנימוקים ענייניים, שיעור חברי הסגל המינהלי והטכני ששרותם נדרש ושיכולים להמשיך לבצע מטלותיהם מהבית או תוך עמידה בכללי הצפיפות הנדרשים צריך להקבע ע"י המוסדות עצמם, ואין כל הצדקה עניינית להטיל על סגל זה מגבלה שרירותית של 30% תעסוקה. זאת ועוד, הנהלות המוסדות להשכלה גבוהה מחויבות, בשם הסולידריות, להציע מענה נאות גם לעובדי הקבלן ולעובדים השעתיים במוסדות.

חברים יקרים, אתם מובילים את האוניברסיטאות והמכללות, ואנו יודעים כי המערכת וערכיה יקרים לכם. אנו מבקשים שהמנהיגות וההובלה שלכם תהווה מופת ומודל לחברה בישראל. החופש האקדמי המוסדי מקנה לכם את הזכות והחובה לפעול בדרך נכונה וראויה. אל תוותרו עליו ואל תסתתרו מאחורי הנחיות שרירותיות!

בברכה,

פרופ' שמעון יקלביץ'
ראש פורום השכלה גבוהה

עו"ד אבי רון
מנכ"ל "בשער"

פרופ' חגית מסר-ירון
יו"ר "בשער"